

KLAGANDE

VästArkitekter AB, 556116-4327
Karlskatan 2
452 31 Strömstad

MOTPARTER

1. Tanums kommun, 212000-1348
457 81 Tanumshede

Ombud: Advokat Anders Nilsson
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

2. Radar arkitektur & planering AB, 556670-6197
Surbrunnsgatan 6
411 19 Göteborg

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 25 juni 2014 i mål nr 5089-14,
se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

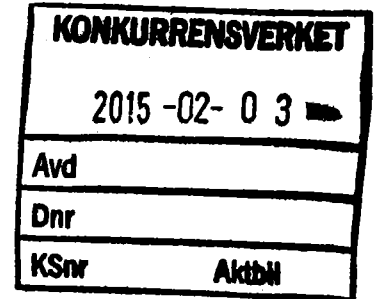
KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

VästArkitekter AB (VästArkitekter) yrkar att kammarrätten, med upphä-
vande av förvaltningsrättens dom, avslår Radar arkitektur & planering AB:s
(Radar) ansökan om överprövning.

Tanums kommun (kommunen) instämmer i VästArkitekters yrkande om ändring av förvaltningsrättens dom.

Radar bestrider bifall till överklagandet.

VästArkitekter

Anbudsgivare har rätt att åberopa annat företags resurser och kapacitet. Om så sker ska anbudsgivaren i sitt anbud kunna styrka att den vars resurser och kapacitet åberopas också innehar dessa och att anbudsgivaren disponerar över dem. Detta sker i form av ett skriftligt och bindande åtagande från den vars resurser och kapacitet åberopas. Epsilon Byggkonsult AB (Epsilon) har den kvalitets- och miljömässiga kapacitet som efterfrågats i upphandlingen. Genom Epsilons skriftliga åtagande till VästArkitekter har Epsilon ställt sin kapacitet till förfogande i enlighet med vad som sägs i 11 kap. 12 § LOU och i förfrågningsunderlaget. Miljö- och kvalitetsledningssystemet utgör en del av ramavtalet som VästArkitekter är bundet att utföra i samband med uppdragen. Bolagen har ett mångårigt samarbete inom arkitektur och byggprojektering där även detaljplanering av projekt inom bl.a. Tanums kommun har ingått.

Kommunen

Det bör uppmärksammas att krav på uppvisande av certifikat eller motsvarande, som tar sikte på miljö- eller kvalitetsledningssystem i ett upphandlingsförfarande, inte har någon självständig betydelse. Sådana intyg utgör endast ett bevis för att en anbudsgivare vidtar de miljö- eller kvalitetsledningsåtgärder som följer av systemen. Syftet med kraven är ytterst att anbudsgivaren, vid utförandet av det uppdrag som det upphandlade kontraktet gäller, ska vidta de åtgärder som framgår av bevisen. Det väsentliga är att de miljö- och kvalitetsledningsåtgärder som framgår av kraven i förfrågningsunderlaget följs vid utförandet av uppdragen enligt ramavtalet. Vem som

innehåller certifieringen eller motsvarande saknar ur det hänseendet betydelse. Det är även av de skälen som kommunen har formulerat kraven såsom skett, dvs. att anbudsgivaren ska ha ett miljö- och kvalitetsledningssystem och alltså inte ställt krav på att anbudsgivaren ska vara certifierad.

Naturligtvis måste en anbudsgivare uppfylla de obligatoriska kraven som ställs i en upphandling och det innefattar även krav beträffande miljö- och kvalitetsledningssystem. Syftet med bestämmelsen i 11 kap. 12 § LOU är emellertid att ett kapacitetskrav, såsom exempelvis ett krav på miljö- och kvalitetsledningssystem, även ska kunna uppfyllas genom ett åberopande av en annan leverantörs kapacitet. Ett åberopande i enlighet med denna bestämmelse innebär alltså att det aktuella kravet är uppfyllt trots att anbudsgivaren inte själv innehåller den åberopade kapaciteten. Eftersom det miljö- och kvalitetsledningssystem som Epsilon ställer till VästArkitekters förfogande uppfyller de i upphandlingen ställda kraven och eftersom VästArkitekters åberopande skett i enlighet med 11 kap. 12 § LOU uppfyller VästArkitekter kravet på miljö- och kvalitetsledningssystem.

Det är visserligen korrekt att ett kvalitetsledningssystem i sig tar sikte på att upprätthålla en viss kvalitet, att detta avser ett företags verksamhet som sådan och att en certifiering är exklusiv för ett visst företag. Det har dock inte ställts något krav på certifiering i upphandlingen. Det saknar dessutom ur ett upphandlingsrättsligt perspektiv betydelse hur VästArkitekter bedriver sin verksamhet i allmänhet och om VästArkitekters verksamhet som sådan är "kvalitetssäkrad". Vad som är av betydelse är att VästArkitekter iakttar de processer m.m. som framgår av Epsilons miljö- och kvalitetsledningssystem vid utförandet av det kontrakt som nu är föremål för prövning. F.ö. saknar kommunen möjlighet att uppställa krav på VästArkitekters verksamhet som sådan i de delar som saknar koppling till kontraktsföremålet, se t.ex.

C-448/01 Wienstrom.

Radar

Ett kvalitets- och miljöledningssystem baseras på de processer som bedrivs i en verksamhet. Processerna styrs och utvecklas i enlighet med systemet, vilket ställer krav på att innehavaren av systemet – certifierat eller inte – måste vara bekant med processerna. Verksamheten och processerna beskrivs som gällande för ett specifikt "scope" som definieras och presenteras i certifikatet. Certifikatet är förknippat och bundet till ett organisationsnummer.

En leverantör måste ensam klara de minimikrav som ställs på leverantörens verksamhet i samband med leverantörskvalificeringen, d.v.s. de krav som avser leverantörens verksamhet som sådan och således inte kapaciteten att utföra uppdraget. I doktrin talar man om "rätten att åberopa andra leverantörers kapacitet". Möjligheten i 11 kap. 12 § LOU tar således sikte på utförandet av kontraktet, d.v.s. det led där tjänsten de facto ska utföras. I sådana situationer får man som leverantör åberopa en annan leverantörs kapacitet att utföra kontraktet. Det finns emellertid ingen ovillkorlig och absolut rätt att åberopa andra företags kapacitet.

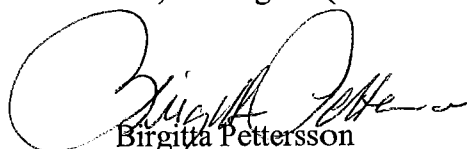
Det blir en orimlig situation om man som anbudsgivare inte behöver uppfylla de ställda kvalitetskraven rörande miljöledningssystem och således mer eller mindre agerar som skalbolag för underleverantörer. Särskilt med beaktande av att avtalet tecknas mellan den upphandlande myndigheten och den vinnande leverantören. Ett kvalitetsledningssystem tar sikte på att upprätthålla en viss kvalitet i verksamheten som sådan - kvalitetsledningssystemet är individuellt och ett annat företag kan inte genom skriftliga åtaganden anses vara "kvalitetssäkrat", d.v.s. syftet med kravet kan inte upprätthållas annat än att leverantören själv har gått igenom en sådan process.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att kvalitets- och miljöledningssystem utarbetas individuellt för det enskilda företaget och att det endast är detta företag som kan anses vara bundet av de aktuella systemen. Ett krav på att anbudsgivaren ska ha sådana system utgör ett kvalitetskrav och innebär inte att denne ska ha en viss kapacitet för att kunna utföra tjänsten. Västarkitekter har därmed inte haft rätt att med stöd av 11 kap. 12 § LOU åberopa ett annat företags miljö- och kvalitetsledningssystem. Det förhållandet att det i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivare har rätt att åberopa annat företags resurser och kapacitet förändrar inte denna bedömning. Eftersom Västarkitekter därmed inte uppfyllt det aktuella kravet i förfrågningsunderlaget har förvaltningsrätten haft fog för att besluta om rättelse av upphandlingen på angivet sätt. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Birgitta Pettersson

Niclas Falkendal
referent

Berit Nilsson
skiljaktig mening

F. d. kammarrättsrådet Berit Nilssons skiljaktiga mening:

11 kap. LOU har rubriken Kontroll av leverantörers lämplighet och val av deltagare m.m. Kapitlet innehåller bestämmelser om den upphandlande myndighetens kontroll av lämpligheten (kvalificeringen) hos de leverantörer som inte har uteslutits från upphandlingen med stöd av 10

kap. 1 och 2 §§. (se 11 kap.1 §) En upphandlande myndighet får ställa krav på en lägsta nivå för anbudssökandes och anbudsgivares ekonomiska samt tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Dessa ska överensstämma med bestämmelserna i 7-13 §§. (se 2 §) Inga andra kvalificeringskrav får, såvitt nu är av intresse, ställas än sådana som kan styrkas med de medel som anges i nämnda lagrum.

Förevarande mål gäller krav på system för kvalitets- och miljöledning. Relevanta bestämmelser finns i 11 kap. 11 § första och andra styckena, där följande sägs. Den upphandlande myndigheten ska i annonsen om upphandling eller i inbjudan att lämna anbud ange på vilket eller vilka av de sätt som anges i andra stycket som en leverantör ska styrka sin tekniska kapacitet. Den tekniska kapaciteten får styrkas endast på ett eller flera av följande sätt:

3. genom uppgifter om den tekniska personal och de tekniska organ som ansvarar för kvalitetskontrollen eller som berörs på annat sätt, vare sig de direkt tillhör leverantörens företag eller inte...
4. genom en beskrivning av varuleverantörens eller tjänsteleverantörens tekniska utrustning och av de metoder som leverantören använder för att säkra kvaliteten.

I 11 kap. 12 § sägs följande. En leverantör får vid behov och när det gäller ett visst kontrakt åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Leverantören ska genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

Det i målet aktuella åtagandet lyder som följer. I de uppdrag som Väst-Arkitekter kommer att utföra på beställning av Tanums kommun så kommer projekten att utföras under ledning av Epsilon Byggkonsult AB:s Ledningssystem för Kvalitet, Miljö och Arbetsmiljö. Ledningssy-

stemet är uppbyggt enligt ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 och OHSAS 18001:2007 men är inte certifierat och därav bifogas handboken för ledningssystemet. Epsilon Byggkonsult kommer på uppdrag av VästArkitekter att medverka i samtliga uppdrag som VästArkitekter erhåller från Tanums kommun.

Kommunen har accepterat Epsilons åtagande av skäl som tidigare redovisats.

Epsilons åtagande får anses innebära att företaget kommer att utföra samtliga VästArkitekters projekt för kommunen under ledning av sitt kvalitets- och miljöledningssystem.

Mot denna bakgrund och då bestämmelsen i 11 kap. 12 § inte innehåller någon inskränkning i rätten att åberopa ett annat företags kapacitet finner jag att VästArkitekter uppfyller de krav som enligt 11 kap. 2 och 11 § LOU får ställas och styrkas och som enligt förfrågningsunderlaget har ställts med avseende på kvalitets- och miljöledningssystem. Det som Rådarna har anfört i målet utgör följaktligen inte skäl för att besluta om rättelse såsom förvaltningsrätten bestämt. Jag vill därför bifalla överklagandet.

SÖKANDE

Radar arkitektur & planering AB, 556670-6197
Surbrunnsgatan 6
411 19 Göteborg

MOTPARTER

1. Tanums kommun

Ombud:

Advokaten Anders Nilsson och Lovisa Molander
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

2. VästArkitekter AB, 556116-4327
Karlskatan 2
Gårdshuset
452 31 Strömstad

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska rättas på så sätt att utvärderingen i kategori 2 "Uppdrag inom detaljplaneområdet" ska göras om utan beaktande av anbudet från VästArkitekter AB.

BAKGRUND

Tanums kommun har genomfört en upphandling av ramavtal tekniska konsulter, dnr 2013/0393-200. Upphandlingen är indelad i sju kategorier och föremål för prövning i detta mål är endast kategori 2 "Uppdrag inom detaljplaneområdet". Av tilldelningsbeslut den 29 april 2014 framgår att Radar arkitektur & planering AB inte tilldelats kontrakt inom kategori 2.

YRKANDEN M.M.

Radar arkitektur & planering AB (Radar) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas eller göras om. Bolaget anför i huvudsak följande. Två av de tre leverantörer som tilldelats kontrakt har möjligen visat sig vara okvalificerade enligt uppställda skall-krav. Om så är fallet skulle Radar ha tilldelats kontrakt. Ett skall-krav i upphandlingen var att leverantören skulle ha förmåga att utföra miljökonsekvensbeskrivningar. Detta redovisas inte av de två leverantörerna Werner Arkitekter AB eller VästArkitekter AB. I de referensuppdrag som dessa två leverantörer redovisar återfinns inga miljökonsekvensbeskrivningar. Det är således omöjligt för Tanums kommun att klargöra om leverantörerna uppfyller ställt skallkrav eller inte. Leverantörerna är därmed inte kvalificerade. Vidare uppfyller de två leverantörerna inte heller skall-kravet avseende verksamhetssystem. Av förfrågningsunderlaget framgår att leverantörerna ska bifoga intyg om att anbudsgivarna har ett kvalitetsledningssystem och miljöledningssystem som minst uppfyller kraven enligt AUC.221. respektive AUC.222. Båda de aktuella leverantörerna har åberopat ett annat bolags verksamhetssystem då de inte har något eget. Det åberopade bolagets verksamhet beskrivs som *Teknisk konsultverksamhet inom bygg- och anläggningsteknik* och omfattar inte planläggning enligt PBL eller någon annan av de tjänster som upphandlingen i kategori 2 omfattar. Enligt de system som finns för kvalitets- och miljöledning är det ett *visst organisations-*

nummer med ett visst "scope" som är certifierat. Systemet är således kopplat till den aktuella verksamhetens aktiviteter. Ett bolag kan därmed inte åberopa ett annat bolags verksamhetssystem, framförallt inte om bolagen har olika verksamheter. Dessutom har båda leverantörerna använt sig av samma åberopade bolag, vilket kan ifrågasättas. Det är endast möjligt att åberopa annans kapacitet när det gäller fullgörandet av kontraktet och inte när det gäller kvalificeringen. En leverantör måste således ensam klara av att uppfylla de minimivillkor som ställs på leverantören i samband med kvalificeringen. Det finns inte heller någon absolut eller ovillkorlig rätt att åberopa någon annans kapacitet. Då Werner Arkitekter AB eller VästArkitekter AB således inte uppfyller skall-kraven ska de uteslutas. Radar har genom det felaktiga ågerandet lidit skada.

Tanums kommun (kommunen) anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Anbuden från Werner Arkitekter AB eller VästArkitekter AB uppfyller ställda skall-krav och upphandlingen har genomförts i enlighet med LOU och de grundläggande principerna för offentlig upphandling. Kommunen har inte ställt något krav på att anbudsgivarna ska bevisa att de har förmåga och kapacitet att utföra miljökonsekvensbeskrivningar på annat sätt än att leverantören i anbudsformuläret ska intyga att man uppfyller och accepterar samtliga obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget. Både Werner Arkitekter AB och VästArkitekter AB har intygat att de uppfyller och accepterar samtliga obligatoriska krav. Det har således inte funnits ett krav på att referensuppdragen ska avse miljökonsekvensbeskrivningar. Radars påstående om att det finns ett sådant krav är felaktigt. Werner Arkitekter AB har vidare åberopat ett eget kvalitets- och miljöledningssystem och bifogat dokument för detta. Efter genomgång av dessa dokument gjorde kommunen bedömningen att kvalitets- och miljöledningssystemet uppfyllde ställt krav. Av förfrågningsunderlaget framgår vidare att leverantörerna har rätt att åberopa ett annat företags resurser och kapacitet och att det i så fall ska styrkas att anbudsgivaren disponerar dessa resurser. Väst-

Arkitekter AB har bifogat ett åtagande mellan bolaget och Epsilon Byggkonsult AB. Enligt åtagandet kommer samtliga VästArkitekter AB:s arbeten som utförs åt kommunen att utföras under ledning av Epsilons kvalitets- och miljöledningssystem. Epsilon Byggkonsult AB:s kvalitets- och miljöledningssystem bifogades även i anbudet och kommunen har bedömt att det aktuella systemet uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven. De standarder som Epsilons system bygger på är lämpliga för alla företag och organisationer oavsett storlek och de är inte avsedda för viss bransch. Även om systemet anpassats till Epsilons verksamhet innebär det i sig inte att ett annat företag i samma bransch inte skulle kunna använda systemet. LOU inskränker inte heller rätten att åberopa annans kapacitet till företag inom samma bransch och en sådan inskränkning har inte heller gjorts i förfrågningsunderlaget. Även VästArkitekter AB:s anbud uppfyller därmed ställt skall-krav.

VästArkitekter AB har anfört att de instämmer i kommunens inställning och bestrider ansökan om överprövning.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit

eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot en upphandling på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. Förvaltningsrätten ska endast beakta de grunder som sökanden har framfört i målet.

Miljökonsekvensbeskrivningar

Radar hävdar i sin ansökan om överprövning att Werner Arkitekter AB eller VästArkitekter AB genom sina referensuppdrag inte har visat att de har den efterfrågade kompetensen när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar. Kommunen anger å sin sida att man i förfrågningsunderlaget inte har ställt något krav på att leverantörerna ska bevisa att de har den efterfrågade kompetensen utan att man endast har krävt att leverantörerna intygar att de har kompetensen och att de i övrigt accepterar samtliga obligatoriska krav, vilket både Werner Arkitekter AB och VästArkitekter AB gjort i sina anbud.

Såvitt förvaltningsrätten kan se har det inte ställts något krav på att leverantörerna på något sätt ska bevisa sin kompetens att genomföra miljökonsekvensbeskrivningar. Det finns inte heller något krav på att de lämnade referensuppdragen ska avse dessa beskrivningar. Både Werner Arkitekter AB och VästArkitekter AB har intygat och accepterat de i förfrågningsunderlaget obligatoriska kraven varför anbuden från Werner Arkitekter AB och VästArkitekter AB enligt förvaltningsrättens bedömning får anses uppfylla ställda krav i denna del.

Kvalitets- och miljöledningssystem

Radar har anfört att både Werner Arkitekter AB och VästArkitekter AB har hänvisat till annat företags kvalitets- och miljöledningssystem och att detta inte kan anses vara förenligt med de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven.

Werner Arkitekter AB har såvitt framgår av handlingarna inte hänvisat till annat bolags kvalitets- och miljöledningssystem utan uppvisat ett eget system. Radar har inte anfört något som visar att Werner Arkitekter AB:s system inte uppfyller ställda krav, varför det saknas skäl att ingripa mot upphandlingen i denna del.

När det gäller VästArkitekter AB hänvisar de i sitt anbud till Epsilon Byggkonsult AB:s kvalitets- och miljöledningssystem. Det har även bifogats ett åtagande utfärdat mellan Epsilon Byggkonsult AB och VästArkitekter AB. I åtagandet anges att VästArkitekter AB kommer att utföra projekten för Tanums kommun under ledning av Epsilon Byggkonsult AB:s ledningssystem för kvalitet, miljö och arbetsmiljö samt att Epsilon Byggkonsult AB på uppdrag av VästArkitekter AB kommer att medverka i samtliga uppdrag som VästArkitekter AB erhåller från Tanums kommun.

Ett kvalitets- och miljöledningssystem utarbetas individuellt för det enskilda företaget och det är endast detta företag som kan anses vara bundet av de aktuella systemen. I nu aktuellt mål ska arbetet – såvitt framgår – utföras av VästArkitekter AB även om Epsilon Byggkonsult AB ska ”medverka” i uppdragen. Att personal från Epsilon Byggkonsult AB medverkar vid genomförandet av de aktuella uppdragen innebär dock inte att VästArkitekter AB är bunden av deras kvalitets- och miljöledningssystem. Trots att det i förfrågningsunderlaget anges att leverantörer har rätt att åbe-

ropa annat företags kapacitet kan VästArkitekter AB i och med detta inte anses uppfylla ställt skall-krav. Avsikten med att kunna återropa annat företags resurser och kapacitet måste ses i ljuset av det aktuella föremålet för upphandlingen. Att återropa ett annat företags kvalitets- och miljöledningssystem som inte blir bindande för den leverantör som ska utföra de aktuella uppdragen innebär inte att den leverantör som genomför uppdragen har de aktuella ledningssystemen som efterfrågats.

Eftersom förvaltningsrätten gör bedömningen att VästArkitekter AB genom att återropa Epsilon Byggkonsult AB:s kvalitets- och miljöledningssystem således inte uppfyller ställt skall-krav saknas det skäl att pröva om Epsilon Byggkonsult AB:s system i sig uppfyller ställda krav. Bedömningen innebär också att VästArkitekter AB rätteligen skulle uteslutas ur upphandlingen och därmed inte tilldelats kontrakt.

Förvaltningsrätten beslutar således att upphandlingen ska rättas på så sätt att utvärderingen ska göras om utan beaktande av VästArkitekter AB:s anbud.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Karin Leidzén

Rådman

Föredragande jurist i målet har varit Lena Rehnberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.